

Проект

СТРАТЕГИЯ ЗА ОБРАЗОВАТЕЛНА ИНТЕГРАЦИЯ НА ДЕЦАТА
И УЧЕНИЦИТЕ ОТ РОМСКОТО ЕТНИЧЕСКО МАЛЦИНСТВО

ЧАСТ ПЪРВА: ОБОСНОВКА НА СТРАТЕГИЯТА

Въведение

Ромската общност е значителна част от българското общество, която по редица обективни и субективни причини се оказва в наши дни най-изостаналата. Това предполага полагането на повече и на по-специфични грижи от страна на държавата и обществото за издигане на образователното и културното ѝ равнище.

Основен мотив за изготвяне на Стратегията е да се осъществи в реални измерения интеграцията на децата и учениците от ромската етническа общност чрез образование. Проблемът с ромското образование е свързан с демографските промени в България от последните десетилетия и с политиката на миналите правителства спрямо ромите. След Втората световна война делът на ромското малцинство в населението на страната се увеличи значително. Това се дължеше на няколко причини.

Една от тях е изселването от България на големи групи от другите малцинства, които в миналото значително превишаваха дела на ромите. Още през 20-те години на XX век, по силата на спогодби между България и Гърция, от страната се изселват големи маси български граждани от гръцки произход. В края на 40-те – началото на 50-те години няколко десетки хиляди български евреи се изселват в Израел. През целия комунистически период поради различни причини от България се изселват и неколкостотин хиляди български турци.

През същия период ромското малцинство отбеляза значителен относителен естествен прираст, което се дължеше главно на намаляването на раждаемостта сред българите, но също така и на съчетанието, от една страна, на модернизацията и свързаното с нея по-добро медицинско обслужване и подобряване на жизнената среда и, от друга страна, на запазването на патриархалните структури на бита сред ромите, насърчаващи по-високата раждаемост. Последното преброяване на населението от 2001 г. поставя ромите на второ място по численост и относителен дял (4,7%) сред етническите малцинства в България (след българските турци). Но като се има предвид, че тези резултати са занижени поради това, че много роми в преброяването, както и в предишните преброявания, се самоопределиха като турци или българи, претенцията на много ромски лидери, че ромите са всъщност най-голямото етническо малцинство в страната, могат да се окажат основателни.

Демографският бум сред ромите бе съпроводен и с миграция от селата към градовете, процес, който обхвана и другите групи от българското население. В почти всички големи градове се създадоха ромски квартали. Заедно с кварталите в тях бяха създадени училища като части от мрежата на общото образование. Поради районирането на образователната система тези училища се оказаха де факто сегрегирани, т.е. в тях преобладаващата част от децата бяха роми. В допълнение към